

Byla C-296/20

Prašymas priimti prejudicinį sprendimą

Gavimo data:

2020 m. liepos 3 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Bundesgerichtshof (Vokietija)

Nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2020 m. gegužės 12 d.

Ieškovė ir kasatorė:

Commerzbank AG

Atsakovas ir kita kasacinio proceso šalis:

E.O.

BUNDESGERICHTSHOF

NUTARTIS

<...>

2020 m. gegužės 12 d.

byloje

Commerzbank AG, <...>

Diuseldorfas,

ieškovė ir kasatorė,

<...>

prieš

E.O., <...>

Šveicarija,

atsakovą ir kitą kasacinio proceso šalį,

<...> (orig. p. 2)

Bundesgerichtshof (Aukščiausiasis Federalinis Teismas) XI-oji civilinių bylų kolegija <...> 2020 m. gegužės 12 d.

nutarė:

I. Sustabdyti bylos nagrinėjimą.

II. Pagal SESV 267 straipsnį pateikti Europos Sąjungos Teisingumo Teismui toliau nurodytus klausimus dėl 2007 m. spalio 30 d. Lugane pasirašytos Konvencijos dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo (toliau – Lugano II konvencija) išaiškinimo:

1. Ar Lugano II konvencijos 15 straipsnio 1 dalies c punktas turi būti aiškinamas taip, kad ketinant sudaryti ar sudarant sutartį vartotojo kontrahento komercinė arba profesinė veikla, kurią jis „vykdo“ šios konvencijos privalančioje laikytis valstybėje, kurioje yra vartotojo nuolatinė gyvenamoji vieta, jau turi būti tarpvalstybinė, ar taip, kad ši nuostata taikytina ir siekiant nustatyti teismą, turintį jurisdikciją nagrinėti ieškinį tuo atveju, kai sutarties šalių gyvenamoji vieta, kaip ji suprantama pagal Lugano II konvencijos 59 ir 60 straipsnius, sutarties sudarymo momentu buvo toje pačioje šios konvencijos privalančioje laikytis valstybėje, o tarptautinis teisiųjų santykių pobūdis (orig. p. 3) atsirado tik vėliau, po to, kai vartotojas persikėlė į kitą šios konvencijos privalančią laikytis valstybę?

2. Jeigu nebūtina, kad veikla sutarties sudarymo momentu būtų tarpvalstybinė:

Ar tuo atveju, kai vartotojas laikotarpiu tarp sutarties sudarymo ir ieškinio pareiškimo persikelia į kitą šios konvencijos privalančią laikytis valstybę, Lugano II konvencijos 15 straipsnio 1 dalies c punktas, siejamas su 16 straipsnio 2 dalimi, bendrai užkerta kelią nustatyti jurisdikciją turintį teismą pagal Lugano II konvencijos 5 straipsnio 1 punktą, ar taikomas papildomas reikalavimas, kad vartotojo kontrahentas savo komercinę arba profesinę veiklą vykdytų ir naujoje vartotojo gyvenamosios vietos valstybėje arba kitu būdu tokią veiklą susietų su šia valstybe, o sutartis būtų priskiriama tokios veiklos sričiai?

Motyvai:

I.

- 1 Ieškinį pareiškęs bankas, pagal Vokietijos teisę įsteigta akcinė bendrovė, kurios pagrindinė buveinė yra Frankfurte prie Maino, reiškia reikalavimus atsakovui dėl einamosios sąskaitos likučio perviršio.

- 2 2009 m. ieškovės Dresdeno filialas tuo metu Dresdene gyvenusiam atsakovui atidarė einamąją sąskaitą, kurią (**orig. p. 4**) tvarkė kaip einamąją sąskaitą, reguliariai pateikdama finansines ataskaitas. Vėliau ieškovė išdavė atsakovui su minėtąja einamąja sąskaita susietą kreditinę kortelę. Kaip nustatė *Berufungsgericht* (apeliacinės instancijos teismas), ieškovė leido atsakovui atlikti mokėjimus kreditine kortele, nors einamojoje sąskaitoje trūko lėšų ir todėl atsirado sąskaitos likučio perviršis. Bet kuriuo atveju dėl naudojimosi kreditine kortele 2013 m. rugsėjo 3 d. atsirado 4977,92 EUR dydžio sąskaitos likučio perviršis.
- 3 2015 m. sausio mėn. atsakovas, kuris 2014 m. persikėlė gyventi į M. (Šveicarija), norėjo nutraukti verslo santykius su ieškove. Tuo metu jo einamojoje sąskaitoje buvo neigiamas 6283,37 EUR dydžio likutis. Atsakovas atsisako padengti šį trūkumą dėl 2013 m. rugsėji nuo sąskaitos nuskaitytos sumos, teigdamas, kad ši suma buvo nuskaityta dėl to, kad tretieji asmenys be jo sutikimo piktnaudžiaudami pasinaudojo jo kreditine kortele. Ieškovė su tuo nesutinka, nurodydama, kad kreditinės kortelės naudotojo parašas ant pateiktų kvitų sutampa su atsakovo parašu.
- 4 Po kelių nesėkmingų įspėjimų ieškovė 2015 m. balandį nutraukė „kredito teisinius santykius“, nutraukimui įsigaliojant iš karto, ir pareikalavo grąžinti 4796,56 EUR dydžio skolą su nuo paskutinės finansinės ataskaitos skaičiuojamomis palūkanomis ir išlaidomis. Atsakovas šios skolos nepadengė.
- 5 Ieškinį, kuriame buvo reikalaujama sumokėti 4856,61 EUR su palūkanomis, *Amtsgericht* (apylinkės teismas) atmetė kaip nepriimtina dėl jurisdikcijos neturėjimo. Ieškovės apeliacinis skundas nebuvo patenkintas. Kasaciniame skunde, kurį pateikti leido *Berufungsgericht*, ieškovė nurodo tuos pačius reikalavimus. (**orig. p. 5**)

II.

- 6 Ar kasacinis skundas turi būti patenkintas, priklauso nuo 2007 m. spalio 30 d. Lugane pasirašytos Konvencijos dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo (OL L 147, 2009, p. 5, toliau – Lugano II konvencija) 15 straipsnio 1 dalies c punkto ir 16 straipsnio 2 dalies išaiškinimo. Todėl prieš priimant sprendimą reikia sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pagal SESV 267 straipsnį pateikti Europos Sąjungos Teisingumo Teismui (toliau – Teisingumo Teismas) prašymą priimti prejudicinį sprendimą.
- 7 1. Kaip ir preziumavo *Berufungsgericht*, tarptautinė teismo, į kurią kreipiamasi, jurisdikcija nagrinėjamu atveju, remiantis Lugano II konvencijos 63 straipsnio 1 dalimi ir 64 straipsnio 2 dalies a punktu, nustatoma pagal šios konvencijos nuostatas, nes ieškinys buvo pareikštas 2016 m. lapkritį, taigi, po to, kai Lugano II konvencija įsigaliojo ir Europos Sąjungai, ir Šveicarijos Konfederacijai <...> (2017 m. gruodžio 20 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Schlömp*

(C-467/16, <...> [ECLI:EU:C:2017:993], 37 punktas <...>)), o atsakovo gyvenamoji vieta tuo metu buvo Šveicarijoje.

- 8 2. Tarptautinė žemesnių instancijų teismų jurisdikcija galėtų išplaukti tik iš Lugano II konvencijos 5 straipsnio 1 punkto, nes atsakovo gyvenamoji vieta ieškinio pareiškimo momentu buvo Šveicarijoje, todėl Vokietijos teismai neturi tarptautinės jurisdikcijos nei pagal Lugano II konvencijos 2 straipsnio 1 dalį, nei pagal 16 straipsnio 2 dalį. Faktinės aplinkybės, kuriomis turi būti remiamasi nagrinėjant bylą kasacine tvarka, rodo, kad Lugano II konvencijos 5 straipsnio 1 punkto sąlygos yra įvykdytos.
- 9 a) Bylos dalyką sudaro iš sutarties kylantys reikalavimai. (**orig. p. 6**)
- 10 Kadangi Lugano II konvencijos 5 straipsnio 1 punkto formuluotė iš esmės sutampa su 2012 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1215/2012 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo (toliau – Reglamentas Nr. 1215/2012) 7 straipsnio 1 punkto formuluote bei su prieš tai galiojusio 2000 m. gruodžio 22 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 44/2001 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo (toliau – Reglamentas Nr. 44/2001) 5 straipsnio 1 punkto formuluote, Teisingumo Teismo jurisprudencija, susijusi su šių Sąjungos nuostatų išaiškinimu, yra svarbi ir aiškinant Lugano II konvencijos 5 straipsnio 1 punktą (žr. 2017 m. gruodžio 20 d. Teisingumo Teismo sprendimą *Schlömp* (C-467/16, <...> [ECLI:EU:C:2017:993], 46 ir paskesni punktai), 2019 m. balandžio 11 d. Teisingumo Teismo sprendimą *Bosworth ir Hurley* (C-603/17, <...> [ECLI:EU:C:2019:310], 22 punktas), 2019 m. gegužės 2 d. Teisingumo Teismo sprendimą *Pillar Securitisation* (C-694/17, <...> [ECLI:EU:C:2019:345], 27 punktas) ir 2019 m. gegužės 15 d. Teisingumo Teismo nutartį *MC* (C-827/18, <...> [ECLI:EU:C:2019:416], 19 punktas)).
- 11 Sąvoka „byla dėl sutarties“ turi būti aiškinama savarankiškai, kad būtų užtikrintas vienodas konvencijos taikymas visose valstybėse narėse (žr. 2013 m. kovo 14 d. Teisingumo Teismo sprendimą *Ceská sporitelna* (C-419/11, <...> [ECLI:EU:C:2013:165], 45 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija)), ir suponuoja, kad yra nustatyta laisvai priimta vieno asmens teisinė prievolė kito asmens atžvilgiu, kuria grindžiamas ieškovo ieškinys (žr. 2013 m. kovo 14 d. Teisingumo Teismo sprendimą *Ceská sporitelna* (C-419/11, <...> [ECLI:EU:C:2013:165], 46-47 punktai ir juose nurodyta jurisprudencija)). Pakanka, kad ieškovas įtikinamai nurodytų iš sutarties kylančius reikalavimus (žr. 1982 m. kovo 4 d. Teisingumo Teismo sprendimą *Effer* (38/81, <...> [ECLI:EU:C:1982:79] 7 punktas), 2015 m. sausio 28 d. Teisingumo Teismo sprendimą *Kolassa* (C-375/13, <...> [ECLI:EU:C:2015:37], 61–62 punktai) ir 2016 m. balandžio 20 d. Teisingumo Teismo sprendimą *Profit Investment SIM* (C-366/13, <...> [ECLI:EU:C:2016:282], 54 punktas)).
- 12 Šis atvejis yra būtent toks. Ieškovė po sutarties nutraukimo reikalauja padengti sąskaitos likučio trūkumą, atsiradusį dėl – bent jau toleruoto – einamosios

sąskaitos perviršio, (**orig. p. 7**) taigi, ji reikalauja grąžinti suteiktą paskolą, nes, leidžiant viršyti sąskaitos likutį, konkludentiniais veiksmais sudaroma vartojimo paskolos sutartis <...> [nacionalinė jurisprudencija].

- 13 b) Ieškinį pareiškęs bankas, suteikdamas atsakovui paskolą, suteikė paslaugą, kaip tai suprantama pagal Lugano II konvencijos 5 straipsnio 1 punkto b papunkčio antrą įtrauką (žr. 2017 m. birželio 15 d. Teisingumo Teismo sprendimą *Kareda* (C-249/16, <...> [ECLI:EU:C:2017:472], 34 ir paskesni punktai); <...> [nacionalinė jurisprudencija]). Pagal šią nuostatą visiems ginčams, kylantiems iš paskolos sutarties, reikšminga yra vieta, kurioje buvo įvykdyta sutarčiai būdinga sutartinė prievolė (žr. 2017 m. birželio 15 d. Teisingumo Teismo sprendimą *Kareda* (C-249/16, <...> [ECLI:EU:C:2017:472], 29–30 punktai); <...> [nacionalinė jurisprudencija]). Kredito sutarčiai būdinga prievolė yra paskolintos sumos suteikimas, o skolininko prievolė grąžinti minėtą pasiskolintą pinigų sumą yra tiesiog skolininko paslaugos įvykdymo pasekmė (žr. 2017 m. birželio 15 d. Teisingumo Teismo sprendimą *Kareda* (C-249/16, <...> [ECLI:EU:C:2017:472], 41 punktas); <...> [nacionalinė jurisprudencija]). Taigi nustatant jurisdikciją pagal Lugano II konvencijos 5 straipsnio 1 punkto b papunkčio antrą įtrauką reikšminga vieta yra Dresdene, nes čia buvo suteikta paskola.
- 14 3. Vis dėlto kyla klausimas, ar – kaip preziumavo *Berufungsgericht* – Lugano II konvencijos 5 straipsnio 1 punktas nagrinėjamu atveju negali būti taikomas dėl Lugano II konvencijos 15 straipsnio 1 dalies c punkto ir 16 straipsnio 2 dalies.
- 15 a) Aiškinant Lugano II konvencijos 15 ir 16 straipsnius, reikia atsižvelgti į jurisprudenciją, susijusią su Reglamento Nr. 44/2001 15 bei 16 straipsniais ir Reglamento Nr. 1215/2012 17 bei 18 straipsniais, nes šių nuostatų formuluotės iš esmės tapačios (žr. 2019 m. gegužės 2 d. Teisingumo Teismo sprendimą *Pillar Securitisation* (C-694/17, <...> [ECLI:EU:C:2019:345], 27 punktas)). (**orig. p. 8**)
- 16 b) Teismo jurisdikcija nustatoma remiantis Lugano II konvencijos 4 skirsniu, kai yra įvykdytos trys Lugano II konvencijos 15 straipsnio 1 dalyje nurodytos sąlygos. Pirma, sutarties šalis yra vartotojas, veikiantis su tikslu, kurį galima laikyti nesusijusiu su jo komercine ar profesine veikla, antra, sutartis tarp tokio vartotojo ir profesionalaus tarpininko iš tikrųjų buvo sudaryta ir, trečia, tokia sutartis priklauso vienai iš Lugano II konvencijos 15 straipsnio 1 dalies a–c punktuose nuodėtų kategorijų. Šios sąlygos yra kumuliacinės, todėl jei viena iš trijų sąlygų neįvykdyta, jurisdikcija negali būti nustatyta pagal vartojimo sutartims taikomas taisykles (žr. 2013 m. kovo 14 d. Teisingumo Teismo sprendimą *Ceská sporitelna* (C-419/11, <...> [ECLI:EU:C:2013:165], 30 punktas), 2015 m. sausio 28 d. Teisingumo Teismo sprendimą *Kolassa* (C-375/13, <...> [ECLI:EU:C:2015:37], 23 punktas), 2015 m. gruodžio 23 d. Teisingumo Teismo sprendimą *Hobohm* (C-297/14, <...> [ECLI:EU:C:2015:844], 24 punktas) ir 2020 m. kovo 26 d. Teisingumo Teismo sprendimą *Primera Air Scandinavia* (C-215/18, <...> [ECLI:EU:C:2020:235], 56 punktas).

- 17 Kaip rodo faktinės aplinkybės, kuriomis reikia remtis nagrinėjant bylą kasacine tvarka, pirmosios dvi sąlygos yra įvykdytos. Tačiau nėra visiškai aišku, ar įvykdyta trečioji sąlyga. Kadangi nagrinėjama paskolos sutartis nepatenka į Lugano II konvencijos 15 straipsnio 1 dalies a ir b punktų taikymo sritį, galima remtis tik Lugano II konvencijos 15 straipsnio 1 dalies c punktu, kuris taikomas ir tik dėl kredito sudarytoms sutartims (žr. 2019 m. gegužės 2 d. Teisingumo Teismo sprendimą *Pillar Securitisation* (C-694/17, <...> [ECLI:EU:C:2019:345], 28 ir paskesni punktai)) ir kuris suponuoja, kad sutartis buvo sudaryta su asmeniu, kuris vykdo komercinę arba profesinę veiklą Lugano II konvencijos privalančioje laikytis valstybėje, kurioje yra vartotojo nuolatinė gyvenamoji vieta, arba kuris kitu būdu (mažų mažiausiai be kita ko) tokią veiklą susieja su minėta valstybe, ir jeigu sutartis priskiriama tokios veiklos sričiai. (**orig. p. 9**)
- 18 c) Aiškindamas „susiejimą“ Teisingumo Teismas yra pažymėjęs, kad „tam, kad [Reglamento Nr. 44/2001] 15 straipsnio 1 dalies c dalis būtų taikytina, prekybininkas turi būti pareiškęs apie savo tikslą užmegzti prekybos ryšius su vartotojais iš vienos valstybės narės ar kelių valstybių narių, įskaitant tą, kurios teritorijoje vartotojas turi savo nuolatinę gyvenamąją vietą“, ir todėl, kiek tai susiję su prekybininko ir atitinkamo vartotojo sudaryta sutartimi, reikia išnagrinėti, ar prieš galimą sutarties su šiuo vartotoju sudarymą buvo aplinkybių, rodančių, kad prekybininkas planavo sudaryti prekybos sandorius su vartotojais, turinčiais nuolatinę gyvenamąją vietą kitose valstybėse narėse, įskaitant tą, kurios teritorijoje šis vartotojas turi savo nuolatinę gyvenamąją vietą, ir net buvo pasirengęs sudaryti sutartis su šiais vartotojais (2010 m. gruodžio 7 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Pammer ir Hotel Alpenhof* (C-585/08 ir C-144/09, <...> [ECLI:EU:C:2010:740], 75 ir 76 punktai)).
- 19 Kolegija linkusi preziumuoti, kad atitinkamai ir veiklos „vykdymas“, kaip jis suprantamas pagal Lugano II konvencijos 15 straipsnio 1 dalies c punktą, reiškia, kad vartotojo kontrahentas turi būti pareiškęs apie savo tikslą užmegzti prekybos ryšius su kitos valstybės narės vartotojais, todėl ši sąlyga nėra įvykdyta, kai – kaip nagrinėjamu atveju – vartotojo gyvenamoji vieta ir jo kontrahento buveinė sutarties sudarymo momentu buvo toje pačioje Lugano II konvencijos privalančioje laikytis valstybėje <...> (**orig. p. 10**) <...> [nurodoma teisinė literatūra ir jurisprudencija].
- 20 Kolegijos nuomone, tai patvirtina aplinkybė, kad Lugano II konvencijos 15 straipsnio 1 dalyje nukrypstama ir nuo bendrosios Lugano II konvencijos 2 straipsnio 1 dalyje įtvirtintos jurisdikciją reglamentuojančios taisyklės, ir nuo specialiosios Lugano II konvencijos 5 straipsnio 1 punkto taisyklės, reglamentuojančios jurisdikciją bylų dėl sutarties atveju, todėl ši dalis turi būti aiškinama siaurai (žr. 2013 m. kovo 14 d. Teisingumo Teismo sprendimą *Ceská sporitelna* (C-419/11, <...> [ECLI:EU:C:2013:165], 26 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija), 2015 m. sausio 28 d. Teisingumo Teismo sprendimą *Kolassa* (C-375/13, <...> [ECLI:EU:C:2015:37], 28 punktas), 2015 m. gruodžio 23 d. Teisingumo Teismo sprendimą *Hobohm* (C-297/14, <...> [ECLI:EU:C:2015:844], 32 punktas) ir 2020 m. kovo 26 d. Teisingumo Teismo sprendimą *Primera Air*

Scandinavia (C-215/18, <...> [ECLI:EU:C:2020:235], 55 punktas)). Be to, iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos matyti, kad, net jeigu Lugano II konvencijos 15 straipsnio 1 dalies c punktu siekiama apsaugoti vartotojus, tai nereiškia, jog ši apsauga absoliuti (žr. 2010 m. gruodžio 7 d. Teisingumo Teismo sprendimą *Pammer ir Hotel Alpenhof* (C-585/08 ir C-144/09, <...> [ECLI:EU:C:2010:740], 70 punktas), 2012 m. rugsėjo 6 d. Teisingumo Teismo sprendimą *Mühlleitner* (C-190/11, <...> [ECLI:EU:C:2012:542], 33 punktas) ir 2015 m. gruodžio 23 d. Teisingumo Teismo sprendimą *Hobohm* (C-297/14, <...> [ECLI:EU:C:2015:844], 32 punktas)).

- 21 Be to, kaip mano kolegija, tai, kad, nepaisant visas sutarčių rūšis apimančios Lugano II konvencijos 15 straipsnio 1 dalies c punkto redakcijos, buvo palikti ir Lugano II konvencijos 15 straipsnio 1 dalies a ir b punktai, rodo, kad a ir b punktuose nurodytos sutarčių rūšys apima ir tokius atvejus, kai sutarties sudarymo momentu tarptautinio elemento nėra, o c punkte nustatoma sąlyga, kad vartotojo kontrahento veikla turi būti tarpvalstybinė jau sudarant sutartį. Galiausiai, pagrindžiant tokį reikalavimą, nurodoma, kad „vykdymas“ yra ne visiškai savarankiška sąvoka, o specialus „susiejimo“ atvejis <...> [nurodoma teisinė literatūra].
- 22 Vis dėlto nėra taip akivaizdu, kaip reikia teisingai taikyti Lugano II konvencijos 15 straipsnio 1 dalies c punktą, kad dėl to nekiltų jokių pagrįstų abejonių (žr. 1982 m. spalio 6 d. Teisingumo Teismo sprendimą *Cilfit ir kt.* (283/81, <...> [ECLI:EU:C:1982:335], 16 punktas) ir 2005 m. rugsėjo 15 d. Teisingumo Teismo sprendimą *Intermodal Transports* (C-495/03, <...> [ECLI:EU:C:2005:552], 33 punktas)). Prašyme priimti prejudicinį sprendimą, dėl kurio Teisingumo Teismas priėmė 2011 m. lapkričio 17 d. Sprendimą *Hypotecni banka* (C-327/10, <...> [ECLI:EU:C:2011:745]), ši prašymą pateikęs teismas preziumavo, kad pagrindinėje byloje nagrinėjama paskolos sutartis yra sutartis su vartotoju, kaip ji suprantama pagal Reglamento Nr. 44/2001 15 straipsnio 1 dalies c punktą (žr. 2011 m. rugsėjo 8 d. generalinės advokatės V. Trstenjak išvadą byloje C-327/10, *Hypotecni banka*, [ECLI:EU:C:2011:561], 41 ir 87 punktai), ir Teisingumo Teismas, tuo remdamasis, Reglamentą Nr. 44/2001 aiškino taip, kad esant tokiai situacijoje, kaip antai nagrinėta pagrindinėje byloje, (tam tikromis aplinkybėmis) jurisdikciją nagrinėti ieškinį pagal Reglamento Nr. 44/2001 16 straipsnio 2 dalį turi valstybės narės, kurios teritorijoje yra paskutinė žinoma vartotojo nuolatinė gyvenamoji vieta, teismai (žr. 2011 m. lapkričio 17 d. Teisingumo Teismo sprendimą <...> [*Hypotecni banka*, (C-327/10), [ECLI:EU:C:2011:745], 55 punktas)). Toje pagrindinėje byloje vartotojo gyvenamoji vieta – kaip ir šiuo atveju – sutarties sudarymo momentu buvo toje pačioje valstybėje narėje kaip ir jo kontrahento, vėliau tapusio ieškovu, buveinė (žr. 2011 m. lapkričio 17 d. Teisingumo Teismo sprendimą <...> [*Hypotecni banka*, (C-327/10), [ECLI:EU:C:2011:745], 20 ir 22 punktai)).
- 23 d) Jeigu paaiškėtų, kad vartotojo kontrahentas „vykdo“ veiklą, kaip tai suprantama pagal Lugano II konvencijos 15 straipsnio 1 dalies c punktą, ir tuo atveju, kai vartotojo gyvenamoji vieta ir kontrahento buveinė sutarties sudarymo momentu

buvo toje pačioje valstybėje, kiltų tolesnis klausimas, ar, vartotojui iš bendros gyvenamosios vietos (buveinės) valstybės persikėlus (**orig. p. 12**) į kitą Lugano II konvencijos privalančią laikytis valstybę, išimtinė naujosios gyvenamosios vietos valstybės teismų jurisdikcija nustatoma pagal Lugano II konvencijos 16 straipsnio 2 dalį be tolesnių sąlygų <...> [nurodoma literatūra ir jurisprudencija], ar taikomas papildomas reikalavimas, kad vartotojo kontrahentas savo komercinę arba profesinę veiklą vykdytų ir naujoje vartotojo gyvenamosios vietos valstybėje arba kitu būdu tokią veiklą susietų su šia valstybe <...> [nurodoma literatūra ir jurisprudencija].

- 24 Kolegijos manymu, tai, kad tokia papildoma sąlyga egzistuoja, <...> [nurodoma teisinė literatūra], liudija Reglamento Nr. 44/2001 11 konstatuojamojoje dalyje ir Reglamento Nr. 1215/2012 15 konstatuojamojoje dalyje bendrai (**orig. p. 13**) nurodomas tikslas užtikrinti jurisdikcijos nuspėjamumą (žr. 2015 m. sausio 28 d. Teisingumo Teismo sprendimą *Kolassa* (C-375/13, <...> [ECLI:EU:C:2015:37], 29 punktas), 2015 m. gruodžio 23 d. Teisingumo Teismo sprendimą *Hobohm* (C-297/14, <...> [ECLI:EU:C:2015:844], 39 punktas) ir 2020 m. kovo 26 d. Teisingumo Teismo sprendimą *Primera Air Scandinavia* (C-215/18, <...> [ECLI:EU:C:2020:235], 62 punktas)). Lugano II konvencijos 15 straipsnio 1 dalies c punktas leidžia verslininkui valdyti su jurisdikcija susijusią riziką, nes šioje nuostatoje, priešingai nei Lugano II konvencijos 15 straipsnio 1 dalies a ir b punktuose, bylų dėl sutarčių su vartotoju teisingumas susiejamas su sutarties sudarymo momentu jau egzistavusia verslininko veiklos sąsaja su vartotojo gyvenamosios vietos valstybe <...> [nurodoma teisinė literatūra]. Toks valdymas nebūtų užtikrinamas, jeigu išimtinė jurisdikcija pagal Lugano II konvencijos 16 straipsnio 2 dalį po sutarties sudarymo pakeitus gyvenamąją vietą persikeltų į kitą valstybę, su kuria verslininko veikla sutarties sudarymo momentu nebuvo susijusi <...> [nurodoma teisinė literatūra]. Priešingai, taikant reikalavimą, kad vykdydamas veiklą naujojoje gyvenamosios vietos valstybėje arba susiedamas savo veiklą su ja verslininkas būtų sukūręs pakankamą sąsają su šia valstybe, pasiekiami pusiausvyra tarp Lugano II konvencijos 16 straipsnyje įtvirtintos vartotojų apsaugos ir verslininko nuspėjamumo ir planavimo intereso <...> [nurodoma teisinė literatūra].
- 25 Atitinkamai ir P. Schlosser (ataskaita dėl Danijos Karalystės, Airijos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prisijungimo prie Konvencijos dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose vykdymo bei prie protokolo dėl Teisingumo Teismo įgaliojimų ją aiškinti, OL C 59, 1979, p. 71, <...>) preziumavo, kad tuo atveju, kai vartotojas po sutarties sudarymo perkelia gyvenamąją vietą į kitą valstybę, (**orig. p. 14**) Briuselio konvencijos, iš dalies pakeistos 1978 m. spalio 9 d. Konvencija dėl prisijungimo (toliau – 1978 m. Briuselio konvencija) skirsnis „Vartotojų sudarytų sutarčių jurisdikcija“ šios konvencijos 13 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose reglamentuojamais atvejais taikomas automatiškai, bet pagal 1978 m. Briuselio konvencijos 13 straipsnio 1 dalies 3 punktą tik tuomet, kai naujojoje gyvenamosios vietos valstybėje įvykdytos šioje nuostatoje nurodytos sąlygos <...> [nurodoma teisinė literatūra].

- 26 e) Jeigu „vykdymas“, kaip jis suprantamas pagal Lugano II konvencijos 15 straipsnio 1 dalies c punktą, suponuotų tarpvalstybinę verslininko veiklą dar sutarties sudarymo momentu, šiuo atveju jo sąlygos, kaip rodo faktai, kuriais reikia remtis nagrinėjant bylą kasacine tvarka, nebūtų įvykdytos, ir todėl, priešingai, nei nusprendė *Berufungsgericht*, jurisdikcija būtų nustatyta pagal Lugano II konvencijos 5 straipsnio 1 punktą.
- 27 Bet jeigu paaiškėtų, kad Lugano II konvencijos 15 straipsnio 1 dalies c punktas ir 16 straipsnis yra taikytini ir tuo atveju, kai vartotojas ir jo kontrahentas sutarties sudarymo momentu reziduoja toje pačioje valstybėje, ir jeigu po vartotojo persikėlimo, taikant Lugano II konvencijos 16 straipsnį, reikšminga būtų tik jo naujoji gyvenamoji vieta, šiuo atveju pareikšti ieškinio (orig. p. 15) pagal Lugano II konvencijos 5 straipsnio 1 dalį jurisdikciją turinčiam teismui būtų negalima, ir tai reikštų, kad *Berufungsgericht* galiausiai buvo teisus preziumuodamas, jog Vokietijos teismai neturi tarptautinės jurisdikcijos.

<...> [Parašai]

[Žemesnės instancijos teismai]

DARBINIS VERTINIMAS